31975L0324

L 147/40 SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA 9.6.1975.

DIREKTIVA VIJEĆA

od 20. svibnja 1975.

o usklađivanju zakonodavstava država članica o aerosolnim raspršivačima

(75/324/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine [1],

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora [2],

budući da, u određenim državama članicama, aerosolni raspršivači trebaju zadovoljavati određene obvezne tehničke specifikacije; budući da se takve specifikacije razlikuju od jedne do druge države članice i, na taj način, ometaju trgovinu unutar Zajednice;

budući da se ovakve prepreke uspostavi i funkcioniranju zajedničkog tržišta mogu ukloniti ako sve države članice donesu iste specifikacije, bilo uz one ili umjesto onih koje propisuju sadašnji zakoni, te budući da se te specifikacije moraju posebno odnositi na proizvodnju, punjenje i nominalne kapacitete aerosolnih raspršivača;

budući da, u trenutačnoj fazi tehničkog napretka, područje primjene ove Direktive treba ograničiti na aerosolne raspršivače izrađene od metala, stakla ili plastike;

budući da će tehničke specifikacije navedene u Prilogu ovoj Direktivi trebati odmah prilagoditi u skladu s tehničkim napretkom; budući da je potrebno, kako bi se olakšala provedba odgovarajućih potrebnih mjera, propisati proceduru za blisku suradnju između država članica i Komisije unutar Odbora za prilagodbu tehničkom napretku Direktive o aerosolnim raspršivačima;

budući da je moguće da neki aerosolni raspršivači stavljeni na tržište mogu predstavljati opasnost za sigurnost iako zadovoljavaju zahtjeve ove Direktive i njezinog Priloga; budući da je stoga potrebno utvrditi postupak kako bi se uklonila opasnost,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Ova Direktiva se primjenjuje na aerosolne raspršivače kao što su definirani u članku 2., uz iznimku onih raspršivača čiji najveći volumen ne prelazi 50 ml i onih čiji je najveći volumen veći od volumena navedenog u točkama 3.1., 4.1.1., 5.1. i 5.2. Priloga ovoj Direktivi.

Članak 2.

Za potrebe ove Direktive naziv „aerosolni raspršivač" znači svaki spremnik namijenjen za jednokratnu uporabu koji sadrži stlačeni, ukapljeni ili pod tlakom otopljeni plin sa ili bez tekućine, paste ili praha i ima ventil za raspršivanje sadržaja u obliku koloidne otopine krutih ili tekućih čestica u plinu, pjene, paste, praha ili tekućine.

Članak 3.

Pretpostavlja se da su zadovoljeni zahtjevi ove Direktive i njezinog Priloga kad osoba odgovorna za stavljanje aerosolnih raspršivača na tržište postavi na aerosolni raspršivač oznaku „ɜ" (obrnuti epsilon).

Članak 4.

Države članice ne smiju, zbog razloga koji se odnose na zahtjeve propisane u ovoj Direktivi i njezinom Prilogu, zabraniti, ograničiti ili spriječiti stavljanje na tržište svakog aerosolnog raspršivača koji zadovoljava uvjete ove Direktive i njezinog Priloga.

[1] SL C 83, 11.10.1973., str. 24.
[2] SL C 101, 23.11.1973., str. 28.

Članak 5.

Izmjene potrebne za prilagodbu Priloga ovoj Direktivi tehničkom napretku se donose u skladu s postupkom propisanom u članku 7.

Članak 6.

1. Ovim se osniva Odbor za prilagođavanje tehničkom napretku Direktive o aerosolnim raspršivačima, dalje u tekstu „Odbor", i sastoji se od predstavnika država članica, a njime predsjedava predstavnik Komisije.

2. Odbor donosi svoj Poslovnik.

Članak 7.

1. Kad je potrebno slijediti postupak propisan ovim člankom, predsjednik predmet dostavlja Odboru, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev predstavnika države članice.

2. Predsjednik Komisije predaje Odboru nacrt mjera koje je potrebno donijeti. Odbor dostavlja svoje mišljenje o nacrtu u razdoblju od dva mjeseca. Odluku donosi većinom od 41 glasa, a glasovi država članica se vrednuju prema odredbama iz članka 148. stavka 2. Ugovora. Predsjednik ne glasuje.

3. (a) Komisija prihvaća predložene mjere kad su one u skladu s mišljenjem Odbora.

(b) Ako predložene mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili ako mišljenje nije dano, Komisija odmah predlaže donošenje mjera Vijeću. Vijeće odlučuje kvalificiranom većinom.

(c) Ako tri mjeseca nakon što mu je dostavljen prijedlog Vijeće ne donese odluku, predložene mjere donosi Komisija.

Članak 8.

1. Ne dovodeći u pitanje ostale direktive Zajednice, a posebno direktive o opasnim tvarima i pripravcima, na svakom aerosolnom raspršivaču ili kad to nije moguće staviti na aerosolni raspršivač zbog malih dimenzija (obujam jednak ili manji od 150 ml), na naljepnici koja se stavlja na aerosolni raspršivač, moraju biti vidljivi, čitljivi i neizbrisivi podaci:

(a) ime i adresa ili trgovačka oznaka osobe odgovorne za stavljanje aerosolnog raspršivača na tržište,

(b) oznaka „ɜ" (obrnuto napisani epsilon) koji potvrđuje usklađenost sa zahtjevima ove Direktive,

(c) kodna oznaka koja omogućava identifikaciju serije,

(d) podaci navedeni u točki 2.2 Priloga,

(e) korisni sadržaj izražen u masenim ili volumnim jedinicama.

2. Države članice mogu na svom državnom području uvjetovati stavljanje aerosolnog raspršivača na tržište korištenjem jednog ili više nacionalnih jezika u tekstu etikete.

Članak 9.

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi spriječile korištenje aerosolnih raspršivača čije se oznake ili natpisi mogu zamijeniti s oznakom „ɜ" (obrnuto napisani epsilon).

Članak 10.

1. Ako država članica primijeti, na temelju detaljnih dokaza, da jedan ili više aerosolnih raspršivača, unatoč tome što zadovoljavaju zahtjeve Direktive, predstavljaju opasnost po sigurnost ili zdravlje, može privremeno zabraniti prodaju jednog ili više raspršivača na svom državnom području ili ga/njih podvrgnuti posebnim uvjetima. O tome će odmah obavijestiti ostale države članice i Komisiju i iznijeti razloge za donošenje odluke.

2. Komisija, u razdoblju od šest tjedana, konzultira države članice nakon čega odmah iznosi svoje mišljenje i poduzima odgovarajuće mjere.

3. Ako je Komisija mišljenja da su potrebne tehničke prilagodbe Direktivi, takve prilagodbe donosi Komisija ili Vijeće u skladu s postupkom propisanim u članku 7. U tom slučaju, države članice koje su donijele zaštitne mjere mogu ih zadržati dok prilagodbe ne stupe na snagu.

Članak 11.

1. Države članice donose propise potrebne za usklađivanje s odredbama ove Direktive u razdoblju od 18 mjeseci od njezinog priopćenja i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 12.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 1975.

Za Vijeće
Predsjednik
R. RYAN

PRILOG

1. DEFINICIJE

1.1. **Tlakovi**

„Tlakovi" znači unutarnji tlakovi izraženi u barima (relativni tlakovi).

1.2. **Ispitni tlak**

„Ispitni tlak" znači tlak kojem je izvrgnut prazan spremnik aerosolnog raspršivača tijekom 25 sekundi pri čemu ne smije doći do propuštanja, odnosno u slučaju metalnih i plastičnih spremnika, do vidljivih ili stalnih deformacija, osim onih dopuštenih u točki 6.1.1.2.

1.3. **Tlak rasprskavanja**

„Tlak rasprskavanja" znači najniži tlak pri kojem dolazi do rasprskavanja ili puknuća spremnika aerosolnog raspršivača.

1.4. **Ukupan obujam spremnika**

„Ukupan obujam spremnika" znači obujam otvorenog spremnika izražen u mililitrima mjereno do ruba otvora.

1.5. **Korisni obujam**

„Korisni obujam" znači neto obujam izražen u mililitrima napunjenog i zatvorenog aerosolnog raspršivača.

1.6. **Obujam kapljevine**

„Obujam kapljevine" znači obujam neplinskih dijelova sadržaja u napunjenom zatvorenom aerosolnom raspršivaču.

1.7. **Ispitne veličine**

„Ispitne veličine" znači vrijednosti ispitnog tlaka i tlaka rasprskavanja pri hidrauličkom tlačnom pokusu na temperaturi od 20 °C (± 5 °C).

1.8. **Zapaljivi sastojci**

„Zapaljivi sastojci" znači:

(a) plinovi koji su zapaljivi u zraku pri normalnom tlaku;

(b) tvari i pripravci u tekućem obliku čije je plamište manje ili jednako 100 °C.

Metoda utvrđivanja plamišta je definirana u Prilogu V. Direktivi Vijeća 67/548/EEZ ([1]) od 27. lipnja 1967. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o klasifikaciji, pakiranju i označivanju opasnih tvari kako je zadnje izmijenjena Direktivom 73/146/EEZ ([2]);

2. OPĆE ODREDBE

2.1. **Izrada i oprema**

2.1.1. Napunjeni aerosolni raspršivač mora biti takav da kod uobičajenih uvjeta uporabe i skladištenja bude u skladu s odredbama ovog Priloga.

([1]) SL 196, 16.8.1967., str. 1.
([2]) SL L 167, 25.6.1973., str. 1.

2.1.2. Ventil za raspršivanje na aerosolnom raspršivaču mora osigurati nepropusno zatvaranje pri uobičajenim uvjetima skladištenja i transporta i mora biti zaštićen, na primjer zaštitnim poklopcem, od nenamjernog otvaranja i bilo kakvog oštećenja.

2.1.3. Ne smije doći do smanjenja mehaničkih svojstava aerosolnog raspršivača uslijed djelovanja sadržaja, čak ni kod dugotrajnog skladištenja.

2.2. **Označivanje**

Ne dovodeći u pitanje direktive koje se odnose na opasne tvari i pripravke, svaki je aerosolni raspršivač, ili njegova ambalaža, jasno i čitljivo označen na sljedeći način:

(a) „Spremnik je pod tlakom; zaštiti od sunčevog zračenja i ne izlagati temperaturi većoj od 50 °C. Ne bušiti ili izlagati vatri, čak ni nakon uporabe.";

(b) „Ne prskati prema otvorenom plamenu ili gorućim predmetima" osim ako je aerosolni raspršivač napravljen za tu svrhu;

(c) „Zapaljivo" ili oznaka otvorenog plamena ako sadržaj sadrži više od 45 % težine ili više od 250 g zapaljivih sastojaka.

3. POSEBNE ODREDBE ZA AEROSOLNE RASPRŠIVAČE IZRAĐENE OD METALA

3.1. **Obujam**

Ukupan obujam takvih spremnika ne smije biti veći od 1 000 ml.

3.1.1. *Ispitni tlak spremnika*

(a) za spremnike punjene tlakom manjim od 6,7 bara pri 50 °C, ispitni tlak mora biti najmanje 10 bara;

(b) za spremnike punjene tlakom jednakim i većim od 6,7 bara pri 50 °C, ispitni tlak mora biti 50 % veći od tlaka u spremniku kod 50 °C.

3.1.2. *Punjenje*

Na 50 °C tlak u aerosolnom raspršivaču ne smije biti veći od 12 bara bez obzira koji se plin koristi za punjenje.

3.1.3. *Obujam kapljevine*

Kapljevina na 50 °C ne smije premašiti 87 % neto kapaciteta. Međutim, za posude s konkavnom bazom koja prije puknuća postaje konveksna, obujam kapljevine na 50 °C može dosegnuti 95 % neto kapaciteta.

4. POSEBNE ODREDBE ZA AEROSOLNE RASPRŠIVAČE IZRAĐENE OD STAKLA

4.1. **Spremnici presvučeni plastičnom oblogom ili trajno zaštićeni spremnici**

Takvi spremnici mogu se puniti stlačenim, ukapljenim ili pod tlakom otopljenim plinom.

4.1.1 *Obujam*

Ukupan obujam takvih spremnika ne smije biti veći od 220 ml.

4.1.2. *Obloga*

Obloga spremnika mora biti izvedena kao zaštitni sloj od plastike ili drugog prikladnog gradiva koje sprečava odvajanje staklenih čestica u slučaju njegovog loma. Obloga mora imati takve značajke da spriječi let komadića stakla kad puni aerosolni raspršivač doveden na temperaturu od 20 °C padne na betonsku podlogu s visine od 1,8 m.

4.1.3. *Ispitni tlak za spremnik*

(a) spremnici punjeni stlačenim ili pod tlakom otopljenim plinom moraju izdržati ispitni tlak od najmanje 12 bara;

(b) spremnici punjeni ukapljenim plinom moraju izdržati ispitni tlak od najmanje 10 bara.

4.1.4. *Punjenje*

(a) aerosolni raspršivači punjeni stlačenim plinom ne smiju se izlagati tlaku većem od 9 bara pri 50 °C;

(b) aerosolni raspršivači punjeni pod tlakom otopljenim plinom ne smiju se izlagati tlaku većem od 8 bara pri 50 °C;

(c) aerosolni raspršivači punjeni ukapljenim plinom ili smjesom ukapljenih plinova ne smiju biti izvrgnuti pri 20 °C tlakovima višim od onih navedenih u sljedećoj tablici.

Ukupan obujam	Maseni postotak ukapljenog plina u ukupnom punjenju		
	20 %	50 %	80 %
50 do 80 ml	3,5 bara	2,8 bara	2,5 bara
< 80 do 160 ml	3,2 bara	2,5 bara	2,2 bara
< 160 do 220 ml	2,8 bara	2,1 bara	1,8 bara

Tablica prikazuje dozvoljene granične tlakove pri 20 °C u ovisnosti o udjelu plina.

Granice tlaka za postotke plina koji nisu dani u tablici određuju se interpolacijom.

4.1.5. *Obujam kapljevine*

Na 50 °C obujam kapljevine napunjenog aerosolnog raspršivača ne smije biti veći od 90 % ukupnog obujma.

4.2. **Nezaštićeni stakleni spremnici**

Aerosolni raspršivači koji imaju nezaštićene staklene spremnike smiju se puniti isključivo ukapljenim ili pod tlakom otopljenim plinom.

4.2.1. *Obujam*

Ukupan obujam takvih spremnika ne smije biti veći od 150 ml.

4.2.2. *Ispitni tlak za spremnik*

Ispitni tlak za takve spremnike mora biti najmanje 12 bara.

4.2.3. *Punjenje*

(a) aerosolni raspršivači punjeni pod tlakom otopljenim plinom ne smiju se izlagati tlaku većem od 8 bara pri 50 °C;

(b) aerosolni raspršivači punjeni ukapljenim plinom ne smiju biti izvrgnuti pri 20 °C tlaku većem od onog navedenog u sljedećoj tablici:

Ukupan obujam	Maseni postotak ukapljenog plina u ukupnom punjenju		
	20 %	50 %	80 %
50 do 70 ml	1,5 bara	1,5 bara	1,25 bara
< 70 do 150 ml	1,5 bara	1,5 bara	1 bar

Tablica prikazuje dopuštene granične tlakove pri 20 °C u ovisnosti o udjelu ukapljenog plina.

Granice tlaka za postotke plina koji nisu dani u tablici određuju se interpolacijom.

4.2.4. *Obujam kapljevine*

Na 50 °C obujam kapljevine napunjenog aerosolnog raspršivača napunjenog s ukapljenim ili rastopljenim plinom ne smije premašiti 90 % ukupnog obujma.

5. POSEBNE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA AEROSOLNE RASPRŠIVAČE IZRAĐENE OD PLASTIKE

5.1. Aerosolni raspršivači izrađeni od plastike koji se mogu razbiti u krhotine tijekom puknuća se tretiraju na isti način kao i nezaštićeni aerosolni raspršivači izrađeni od stakla.

5.2. Aerosolni raspršivači izrađeni od plastike koji se ne mogu razbiti u krhotine tijekom puknuća se tretiraju na isti način kao i stakleni aerosolni raspršivači sa zaštitnom oblogom.

6. ISPITIVANJA

6.1. **Zahtjevi vezani uz ispitivanja koje mora jamčiti osoba odgovorna za stavljanje na tržište**

6.1.1. *Hidraulična proba praznih spremnika*

6.1.1.1. Metalni, stakleni ili plastični aerosolni raspršivači moraju zadovoljiti ispitivanje hidrauličkim tlakom kao što je propisano u točkama 3.1.1., 4.1.3. i 4.2.2.

6.1.1.2. Metalni raspršivači koji pokazuju asimetrične ili veće deformacije ili neke druge slične pogreške ne smiju se upotrebljavati. Dopušta se manja simetrična deformacija na dnu spremnika ili na presjeku gornjeg dijela spremnika pod uvjetom da spremnik izdrži ispitivanje na rasprskavanje.

6.1.2. *Ispitivanje na rasprskavanje praznih metalnih spremnika*

Osoba odgovorna za stavljanje aerosolnih raspršivača na tržište mora osigurati da tlak rasprskavanja bude najmanje 20 % veći od propisanog ispitnog tlaka.

6.1.3. *Ispitivanje padom zaštićenog staklenog spremnika*

Proizvođač mora osigurati da spremnici ispunjavaju zahtjeve ispitivanja prema točki 4.1.2.

6.1.4. *Pojedinačni pregled napunjenih aerosolnih raspršivača*

6.1.4.1. (a) Svaki napunjeni aerosolni raspršivač se uranja u kupku s vodom. Temperatura vode i trajanje uranjanja mora biti takvo da omogući:

— da sadržaj aerosolnog raspršivača postigne jednoliku temperaturu od 50 °C, ili

— da tlak u aerosolnom raspršivaču postigne tlak koji odgovara njegovom sadržaju na jednolikoj temperaturi od 50 °C.

(b) Svi aerosolni raspršivači kod kojih se javljaju vidljive trajne deformacije ili propuštanje moraju biti odbačeni.

6.1.4.2. Međutim, osoba odgovorna za stavljanje na tržište može, na vlastitu odgovornost i uz suglasnost Odbora navedenog u članku 6. Direktive, koristiti svaki sustav ispitivanja koji omogućava rezultat jednak rezultatu metode kupke s vodom.

6.2. **Primjeri kontrolnih ispitivanja koje mogu obavljati države članice**

6.2.1. *Ispitivanje praznog spremnika*

Ispitnim tlakom u trajanju od 25 sekundi izvrgava se pet nasumce odabranih spremnika iz istovrsne serije od 2 500 praznih spremnika izrađenih iz istog gradiva istim neprekidnim proizvodnim procesom ili iz količine koja se serijski proizvede u 1 satu.

Ako jedan od tako izdvojenih spremnika ne zadovolji ispitivanje uzima se iz iste serije još deset nasumce odabranih spremnika i podvrgava istom ispitivanju.

Ako jedan od 10 tako izdvojenih spremnika ne zadovolji ispitivanje odbacuje se cijela serija kao neispravna.

6.2.2. *Ispitivanje napunjenih aerosolnih raspršivača*

Ispitivanje nepropusnosti za zrak i vodu provodi se potapanjem reprezentativnog broja napunjenih aerosolnih raspršivača u kupku s vodom. Temperatura kupke i razdoblje potapanja mora biti tako odabrano da sadržaj aerosolnog raspršivača poprimi jednoliku temperaturu od 50 °C. Tijekom tog razdoblja ne smije doći do propuštanja ili loma ispitivanih aerosolnih raspršivača.

Svaka serija aerosolnih raspršivača koja ne zadovolji ova ispitivanja mora se smatrati neprikladnom za uporabu.